

Kilepakendi teekond majapidamisest uute toodeteni

Pakendijäätmed on väärtuslik tooraine, millest saab tõhusalt uusi tooteid valmistada. Taaskasutusorganisatsioonid on teinud avalike konteinerparkide paigaldamise ja sorteerimistehaste uuendamistega pakendijäätmete kogumise elanikkonnale võimalikult lihtsaks.

Eesti Pakendiringluse sorteerimistehases Maardus suudab masinate süsteem kodused pakendijäätmed eraldada materjalide kaupa. Sorteerimistehases leiavad kõik pakendiliigid oma tee ümbertöötlemisse.

Suurima osa kodustest jäätmetest moodustavad pakendid. Enamlevinud plastpakendimaterjalidest on polüetüleenist ja polüpropüleenist kile. Õigesti kokku kogutuna on kile sarnaselt klaasile ümber sulatatav ja toormeks uutele kiletoodetele.

Kilepakendi teekonna algus

Kilepakendid tuleb kodus majapidamises kindlasti koguda olmejäätmetest eraldi. Kilepakendid võib viia nii plastpakendite kui ka segapakendite konteinerisse. Segapakendi konteinerisse võib kile visata koos muude plastist, metallist, klaasist ja kartongist pakenditega.

Kui kodule kõige mugavamas asukohas on just segapakendi konteiner, siis piisab kodus majapidamises kui kogudagi liigiti olmejäätmetest eraldi vaid kõik pakendid ühiselt ning lisaks biolagunevad jäätmed ja vanapaber. Pakendiringluse konteineritesse viidav plastpakend ei pea olema puhtaks pestud. Piisab vaid pakendi tühjaks tegemisest. Automatiseeritud sorteerimisliinid pesevad pakendid nagunii nende käitlemisel.

Mis toimub kilega sorteerimistehases?

Tühjendusauto valab avalikest konteineritest kogutud jäätmed tehase pakendite kogumisplatsile. Sealt tõstab kopplaadur materjalid suurde konteinerisse, kust dosaator väljastab pakendeid ühtlase voona sorteerimisliinile.

Järgmiseks juhatab sorteerimisliin pakendid suurde kidadega sõela, mis purustab ka kinnised kotid. Esimene pöörlev sõel eraldab üksteisest eri suuruses pakendid ja edasi liiguvad pakendite komplektid: paber, papp ja kile oma konveierile ning kõik väiksemõõdulised pakendid nagu metall, plast ja klaas teisele konveierile.

Kile eraldatakse paberist ja papist käsitsi sorteerimise liinil. Seejärel kile purustatakse, pestakse ja kuivatatakse kahes osas. Temperatuuril, mis paneb purustatud kile sulama, toodetakse kilest pisikesed graanulid.

Ettevõtetest kogutud kile sorteeritakse võimalusel värvi järgi juba tekkekohas või enne käitlusliinile asetamist. Läbipaistvast kilest toodetud kilegraanulid võimaldavad uuesti valmistada

värvitut kilet. Värvilisele kilele lisatakse granuleerimise protsessis tahma, et ühtlustada värvi. Saadakse musta värvi graanulid, millest põhiliselt toodetakse prügikotte.

Kuhu läheb kile pärast sorteerimistehast?

Kilegraanulid pakitakse suurtesse kottidesse ja transporditakse kilematerjale tootvatesse ettevõtetesse. Eestis, Leedus ja Soomes toodetakse neist pakkekilet, kattekilet ning prügikotte.

Kile on väga väärtuslik tooraine, millest lisaks uuele kilepakendile saab toota isegi kangast ja mööblit. Kile teeb väärtuslikuks selle väga lihtne käitlemine nii granuleerimisel kui ka uue toote sulatamisel. Paljud pakendiettevõtted teenivad kilejätmete süsteemse kogumisega raha. Kilejätmed on alati maksnud rohkem kui vanametall.

Uute pakendite valmistamine uuest toorainest on palju kallim ja energiamahukam kui ümbertöödeldud kilest. Pakendijätmete käitlemise hind on tegelikult juba toote ostuhinda sisse arvestatud. Visates pakendid prügimäele maksame me pakendite käitlemise eest topelt, sest maksame veel olmejätmete äraveo ja käitlemise eest. Pakendite viimine avalikesse pakendikonteineritesse on aga tasuta.

Igal aastal kogub Eesti Pakendiringlus kokku üle 40 000 tonni pakendijätmeid. Kogutud pakendid viiakse Maardu sorteerimistehasesse. Pakendiringlus on paigaldanud üle Eesti 2173 kogumiskonteinerit, millest plast- ja segapakendi konteinereid on 1216. Konteinerite kohta leiab infot kodulehelt pakendiringlus.ee.

Kadri Kaarna
MTÜ Eesti Pakendiringlus
Keskkonnajuht

Lisamaterjal:

Fotod kile taaskasutamise etappidest:

<https://photos.google.com/share/AF1QipOzjSAW-k1ytRBHnBIGCGBTynReyS-DilhZF22Y5vWdMj4fW6hd9vMBt1nQ5kqNSA?key=SHFsQ1RpS1BCT3U5RGU0Q1dMTTZUW WIVNFRNcGpn>